

Manderley voor altijd

Van Tatiana de Rosnay verscheen eveneens bij
Ambo|Anthos uitgevers

Haar naam was Sarah
Die laatste zomer
Kwetsbaar
Het huis waar jij van hield
Het appartement
Onvoltooid verhaal
Overspel
Een Parijse affaire

Tatiana de Rosnay

Manderley voor altijd

Vertaald uit het Frans
door Noor Koch

Ambo|Anthos
Amsterdam

De uitgever heeft ernaar gestreefd de rechten te regelen voor alle in dit boek opgenomen illustraties. Degenen die desondanks menen zekere rechten te kunnen doen gelden, wordt verzocht zich alsnog tot de uitgever te wenden.

ISBN 978 90 263 3245 6

© 2015 Éditions Albin Michel / Éditions Héloïse d'Ormesson – Paris

© 2016 Nederlandse vertaling Ambo|Anthos uitgevers,

Amsterdam en Noor Koch

Oorspronkelijke titel *Manderley for ever*

Oorspronkelijke uitgever Albin Michel / Éditions Héloïse d'Ormesson

Omslagontwerp b'IJ Barbara

Omslagillustratie © Reproduced with permission of Curtis Brown Group Ltd,
London on behalf of The Chichester Partnership © The Chichester Partnership

Foto auteur © David Ignaszewski / Koboy

Verspreiding voor België:

Veen Bosch & Keuning uitgevers nv, Antwerpen

Voor NJ, LJR, CJR

Inhoud

- I Londen, 1907-1925 11
- II Frankrijk, 1925 75
- III Cornwall, 1926, Ferryside 113
- IV Cornwall, 1943, Menabilly 221
- V Cornwall, 1969, Kilmarth 353

BIJLAGEN

- 19 april 1989 419
- De 'Du Maurier'-code 421
- De Franse afkomst van Daphne du Maurier 423
- Fowey en omstreken 424
- Bronnen 425
- Het oeuvre van Daphne du Maurier 427
- Illustratieverantwoording 429

‘Mensen en dingen verdwijnen, plekken niet.’

– Daphne du Maurier

I

Londen, 1907-1925

‘Het kind dat is voorbestemd schrijver te worden
is vatbaar voor alle winden.’

– Daphne du Maurier

Mayfair, Westminster City, Londen
November 2013

Meestal is het druk op de gazons van Regent's Park. Wandelaars bewonderen er de bloemperken, het rosarium van de Queen Mary's Gardens en de grote vijver, waarop geroeid mag worden. Maar op deze novemberochtend, grijs en druilerig door de typisch Engelse motregen, is het park verlaten.

Koningin Elizabeth is in deze vermaarde wijk ter wereld gekomen en Oscar Wilde heeft er gewoond, net als Händel, Somerset Maugham en Nancy Mitford. Nu de patriciërsfamilies van de vorige eeuw er niet meer wonen, huizen achter de achttiende-eeuwse gevels chique winkels, trendy restaurants, paleizen en ambassades. Het kan niemand ontgaan dat de bewoners en de mensen die hier regelmatig komen te koop lopen met hun rijkdom. Vrouwen flaneren rond in bontmantels; langs de stoepen staan peperdure, opzichtige auto's geparkeerd. In de Londense versie van het bekende monopolyspel is 'Mayfair' al tachtig jaar lang de meest gewilde buurt.

De karakteristieke Londense terraces ten oosten van het park zijn brede, rustige straten met een symmetrische aaneenrijging van identieke huizen die zich eindeloos lijkt te herhalen. Chester Terrace is het langst, Clarence Terrace het kortst, Park Crescent vormt

een fraaie halvemaaan. Maar ik ben deze ochtend voor Cumberland Terrace gekomen, de indrukwekkendste van allemaal. Het dertigtal woningen dat de straat telt is in 1826 gebouwd, heb ik ergens gelezen. Cumberland Terrace ligt tussen de Outer Circle, die langs het park loopt, en Albany Street.

Het is nog een heel gedoe om er te komen. Ondanks mijn plattegrond verdwaal ik een paar keer, maar uiteindelijk vind ik het. De neoklassieke façade is al op grote afstand te zien. In de regen loop ik erheen; de enorme afmetingen en het felblauwe fronton zijn indrukwekkend. Ik durf er niet verder naartoe te lopen omdat ik het gevoel heb dat ik in de gaten word gehouden. Wat moet ik zeggen als een bewoner naar buiten komt en vraagt waarom ik foto's neem?

Ik zou simpelweg kunnen zeggen dat ik voor haar ben gekomen, dat ik daarom hier ben, dat het spoor hier begint. Want achter die grote ivoorkleurige pilaren, achter die witte voordeur van nummer 24, is op 13 mei 1907 Daphne du Maurier geboren.

Als ze na het wandelingetje thuiskomen moet ze het portaal in dat Daphne gigantisch vindt, en vervolgens een paar treden op die rechts naar de woning leiden. Nanny krijgt de logge kinderwagen niet in haar eentje naar boven. Ze moeten aanbellen zodat iemand haar komt helpen. Daphne kibbelt met haar oudere zusje Angela over wie van hen tweeën op de bel mag drukken. Ze moet op haar tenen gaan staan om bij het koperen knopje te kunnen.

Hun kinderjuffrouw draagt dag in dag uit hetzelfde uniform. Daphne kijkt er graag naar: een grijze mantel, een zwart hoedje en een voile voor haar gezicht. Een van de dienstmeisjes komt haar helpen met de kinderwagen. Ze heeft een schort voor en een wit kapje op haar hoofd. Ze vinden de kinderwagen maar zwaar. Jeanne, de baby in de kinderwagen, lacht. Daphne heeft gemerkt dat iedereen smelt als er een lachje op het blozende gezicht van haar kleine zusje verschijnt.

Als ze eenmaal in de lange gang zijn, ziet Daphne mantels, stola's en capes aan de kapstok hangen, hoort ze geroezemoes en geschater uit de salon links komen en snuift ze vleugjes parfum op die ze niet kent. Haar hart trekt samen. Die geluiden en geuren betekenen dat er dames zijn uitgenodigd voor de lunch, en dat zij straks, als ze boven in de *nursery* hebben gegeten, naar beneden moeten om gedag te zeggen. Angela zit daar niet mee; zij vindt dat geweldig en vraagt nu al wie er bij haar moeder zijn. Maar Daphne

rent zo hard als ze kan de trap op. Ze wil weg nu het nog kan, naar boven, naar de grote nursery op de bovenste verdieping, om zich daar te verschuilen in de aangename warmte van de kinderkamer met het poppenhuis, de met linnen beklede schatkist, de speelgoedkast met twee planken (een voor Angela, een voor haar) en de oude leunstoel die zomaar kan veranderen in een schip dat is vastgelopen op het strand. Ze loopt naar de schouw waarin vlammetjes knetteren achter het haardscherm. De tafel is gedekt voor drie personen: voor nanny, Angela en haar, want de kleine Jeanne eet nog in de kinderstoel. Ze kijkt naar Albany Street, naar de kazerne. De stem van nanny klinkt op. Ze roept Daphne meerdere keren. Ze moet haar handen wassen voor ze aan tafel gaan. Maar ze wil haar handen niet wassen, wil niet eten; ze wil uit het raam blijven kijken, naar de leden van de Life Guards die terugkeren van hun ochtendronde. Haar vader heeft haar ooit verteld dat dit het oudste regiment van het Britse leger is, dat als taak heeft het vorstenhuis en de koninklijke paleizen te bewaken. Ze moet en zal de fonkeling van hun glanzende borstharnas, de pluimen op hun helm en hun helrode uniform zien. Sinds ze niet meer bij Jeanne op de kamer slaapt, maar bij haar oudere zusje aan de andere kant van de nursery, wekt het klaroengeschal van de reveille haar al bij het krieken van de dag uit haar slaap, maar dat vindt ze niet erg.

Tijdens de maaltijd maant nanny Daphne dat ze haar groente moet opeten en bij het toetje krijgt ze te horen dat ze de rijstpudding niet mag laten staan. Daphne houdt niet van rijstpudding. Waarom moet ze altijd doen wat nanny zegt? Omdat ze nog maar vier is? Toch mag ze nanny heel graag; ze ziet haar vaker dan haar eigen moeder.

Na de lunch breekt het gevreesde moment aan. Nanny veegt Daphnes gezicht schoon en borstelt haar haren. Angela bewondert zichzelf in de spiegel. De zusjes dragen allebei een paars fluwelen jurkje met borduursels en een lichtroze jasje. Zelfs de baby heeft hetzelfde aan. Ze moeten naar beneden, de deur van de eetkamer opendoen, glimlachen en al die onbekende mensen aankij-

ken. Waarom vindt Angela dit geen beproeving? Er klinkt bewonderend gemompel op. De dames zijn elegant en dragen grote hoeden. Haar moeder ook. Daphne vindt dat maar raar: hoe kun je nou eten met zo'n grote hoed op je hoofd? Nanny geeft de baby aan hun moeder. Als de baby iets brabbelt is iedereen opgetogen. Daphne wil weg, terug naar de nursery. Ze verschuilt zich achter Angela, die trots als een pauw voor de dames heen en weer paradeert in haar fluwelen jurkje. Hun moeder geeft de baby een suikerklontje. Wanneer de dames allemaal opstaan om naar de salon te gaan, vindt Daphne hen te groot en te dik; ze lachen te hard, kakelen als kippen, maar het ergste is nog wel dat ze haar willen kussen. Daar heeft ze een pesthekel aan. Angela laat zich liefjes zoenen – hoe krijgt ze dat voor elkaar? –, maar zij niet; er is geen sprake van dat zij zich laat omhelzen. Ze kijkt stuurs en bijt op haar vingers. De dames lachen, vinden haar verlegen en schattig, maar zien ook dat de stoute meid nagelbijt. Haar moeder kijkt haar verwijtend aan. 'We hebben alles geprobeerd om Daphne het nagelbijten af te leren...' Gelukkig schenkt niemand meer aandacht aan haar en kan ze weer naar boven, eindelijk is ze vrij. Het is voorbij. Tot de volgende beproeving.

Ze houdt ervan om naar de daken van de stad te kijken. Hé, dat rood geschilderde huis daar, waarom is dat rood? Wie woont daar? Hoe kan ze daarachter komen? Het lijkt alsof het huis geen vriendje is van het huis ernaast. Het is anders, een buitenbeentje. Daphne stelt zich voor dat zij daar woont, in haar eentje. In dat rode huis zal niemand haar vertellen dat ze haar groente of haar rijstpuding op moet eten, zal niemand haar zeggen dat ze haar fluwelen jurkje met borduursels aan moet, zal niemand haar dwingen naar beneden te gaan om de gasten te begroeten. En ze zal een zwaard hebben, zoals Peter Pan, die ze geweldig vindt. Wat zou ze graag net als hij boven de schoorstenen vliegen.

Het is alweer tijd voor de lessen van juffrouw Torrance, de gouvernante. Angela, die drie jaar ouder is dan Daphne, heeft een voorsprong. Daphne heeft moeite met de hoofdletters. Waarom

lukt het haar maar niet om die S onder de knie te krijgen? Gebogen over haar tafeltje en met het puntje van haar tong uit haar mond doet ze haar uiterste best. 'Je gaat goed vooruit. Knap van je, Daphne. Je zou haast denken dat je al eerder hebt geschreven.' Daphne gaat rechtop zitten en kijkt haar gouvernante meewarig aan. Ja, ze heeft zelfs al een heel boek geschreven. Angela schatert het uit: 'Daphne kan nauwelijks schrijven. Ze zegt maar wat, ze is pas vier.' Juffrouw Torrance vraagt bloedserieus naar de titel van het boek. Daphne antwoordt: 'John in het bos van de wereld.' Daphne weet heel goed dat het niet waar is wat ze zegt. Ze heeft helemaal geen boek geschreven, en die rare titel heeft ze net verzonnen. De gouvernante begrijpt het en lacht haar niet spottend, maar vriendelijk toe. Daphne stort zich weer op de hoofdletters. Er daalt een stilte neer in de nursery. Alleen het knappende haardvuur is nog te horen. Daphne vindt dat de tijd kruipt. Ze slaat haar ogen op naar het raam en begint te dagdromen.

Peter Pan heeft zich verstopt achter het luik. Hij komt haar halen om haar mee te nemen naar Nooitgedachtland. Alleen haar, niemand anders.

Op een dag gaat nanny zomaar weg. Daphne vraagt haar moeder waarom. Omdat Jeanne geen baby meer is, Angela binnenkort acht wordt en Daphne zes. Ze zijn nu groot en hebben geen nanny meer nodig. Daphne kijkt naar nanny, die voor altijd weggaat. Waarom zijn haar ogen rood? Waarom heeft ze een zakdoek in haar hand? Het lijkt wel alsof ze huilt. Dat verbaast Daphne. Ze wist niet dat grote mensen ook konden huilen.

Na nanny krijgen ze de ene kinderjuf na de andere. Daphne mag ze niet: de ene is dik en snoept de hele dag, een andere neuriet ergerlijk, weer een andere loopt van 's ochtends vroeg tot 's avonds laat te mopperen. De wandelingen door Regent's Park duren voortaan langer, niet meer even de Broad Walk op en neer naar de dierentuin met de wilde beesten waar de kleine Jeanne zo bang voor is. Soms lopen ze om de vijver heen. De vader van Daphne heeft ooit verteld dat er lang geleden, nog voor hijzelf was geboren, tijdens een zeer strenge winter een tragisch ongeluk is gebeurd. Indertijd vonden de Londenaren het heerlijk om te schaatsen en daarom gingen honderden mensen ondanks alle waarschuwingen toch de glanzende vlakte op. Maar het ijs was nog te dun en de mensen zakten erdoorheen. Geschokt luisterde Daphne naar haar vader en zag het tafereel voor zich. Ze meende het fatale kraken van het ijs en de angstkreten te horen. De schaatsers droegen zware kleding zoals in het victoriaanse tijdperk de mode was (hun vader vertelde dat ze ruim-

vallende jurken met onderrokken droegen en elegante, maar dikke, gevoerde mantels), waardoor het lastig was de slachtoffers te redden. Wel veertig mensen verdronken. Onwillekeurig moet Daphne daar altijd aan denken als ze om de vijver loopt en met haar hand het wandelwagentje van Jeanne vasthoudt.

Een van de kinderjuffen gaat het liefst naar een grote, omheinde privétuin, waar je alleen binnen kunt met een sleutel. Hun kinderjuf spreekt daar af met haar vriendinnen. Gewapend met een thermosfles warme chocolademelk en koekjes gaan ze in de luwte zitten om daar zachtjes met elkaar te kletsen. De kinderen wordt verzocht ergens anders te gaan spelen, behalve Jeanne; die mag bij hen in haar wandelwagen blijven zitten. Daphne vindt het niet eerlijk. Ze heeft koude voeten en wil ook in de luwte zitten en koekjes eten. Weer zegt de kinderjuf dat ze verderop moet gaan spelen. Daphne pruilt, met slepende voeten loopt ze weg. Er is niemand om mee te spelen. Angela heeft les van juffrouw Torrance. Waar zijn de andere kinderen?

Dan ziet ze ineens een jongetje. Hij is ouder dan zij, minstens zeven, misschien wel acht. Hij ziet eruit als een kleine bullebak, heeft lichte ogen en heel kortgeknipt haar. Ze mag hem niet. Ze kent hem van het park. Als hij naar haar toe komt en haar schopt geeft ze geen kik. Ze peinst er niet over om in zijn bijzijn te gaan huilen. 'Jij bent toch dat stomme Franse meisje, hè?' Ze reageert niet. 'Vertel, zeg eens hoe je heet. Wat is je naam?' Wanneer hij haar nog een schop geeft, mompelt ze haar voornaam. 'Je achternaam, domkop!' Dan recht ze haar rug, kijkt hem aan en zegt haar volledige naam. 'Zei ik het niet? Du Maurier, dat is Frans.' Een andere jongen komt bij hen staan. Hij is kleiner, maar lijkt minstens zo'n grote pestkop. 'Nou moet je goed luisteren, Frenchie. Wij gaan weg, maar jij blijft hier en je verroert geen vin, want anders loopt het slecht met je af.' Grijnzend lopen ze weg. Daphne blijft roerloos staan, als een standbeeld. Hoe komt ze hier weg? Wie kan haar helpen? De kinderjuffen zitten ver weg, helemaal aan de andere kant van de tuin. Ze durft zich niet te verroeren. Verstijfd blijft ze